

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО
Кафедра українознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор з науково-
педагогічної роботи
проф. М.Р.Гжегоцький
“31” жовтня 2020 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

«Українська мова як іноземна»
(англійська мова навчання)
підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 221 «Стоматологія»

Основна компонента

Обговорено та ухвалено
профільною методичною комісією
з гуманітарних дисциплін
Протокол № 1
від «30» серпня 2020 р.
Голова профільної методичної комісії
Доц. Єщенко Т.А. _____

Затверджено
на методичному засіданні кафедри
українознавства
Протокол № 1
від «30» серпня 2020 р.
Завідувач кафедри
доц. Єщенко Т.А. _____

Робоча навчальна програма дисципліни «Українська мова як іноземна» для студентів 1-2 курсів стоматологічного факультету, які навчаються за спеціальністю 221 «Стоматологія» укладена кандидаткою філологічних наук Козелко Іриною Романівною на підставі примірної програми навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна», що затверджена ДУ «Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України» від 01.06.2017 року та навчальної програми, затвердженої профільною методичною комісією (протокол №1 від 31 серпня 2020 року)

Зміни та доповнення до програми навчальної дисципліни на 2020-2021 н.р.

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітки

Завідувач кафедри українознавства доц. Єщенко Т. А.
(назва кафедри, прізвище, вчене звання)

(підпис)

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» відповідно до Стандарту вищої освіти *другого (магістерського) рівня* галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 221 «Стоматологія» освітньої програми *магістра стоматології*

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Програма з дисципліни «Українська мова як іноземна» складена для англомовних іноземних студентів вищих медичних закладів освіти України III-IV рівнів акредитації. Навчальна програма дисципліни базується на вимогах галузевих стандартів підготовки фахівця (ОПП, ОКХ).

«Українська мова як іноземна» як навчальна дисципліна:

а) передбачає формування вимови звуків та позначення їх літерами, граматичних категорій різних частин мови, способів українського словотвору, будови різних типів речень.;

б) створює базу використання лексичного мінімуму рівня мінімальної комунікативної достатності, що обслуговують в основному повсякденне і соціально-культурну сфери спілкування;

в) закладає основи володіння основними видами мовленнєвої діяльності (аудіювання, діалогічне і монологічне мовлення, читання, письмо і говоріння) і формування мінімальних навичок й умінь фахового спілкування;

г) закладає основи знань медичної термінології, з перспективою їх подальшого використання у професійній діяльності.

Програма структурована на модулі, змістові модулі, теми.

Відповідно до чинних навчальних планів «Українська мова як іноземна» викладається впродовж I – IV семестрів 1-го та 2-го років навчання і має такі види аудиторних навчальних занять як практичні заняття та самостійна позааудиторна робота студентів.

Організація навчального процесу здійснюється за Європейською кредитно-трансферною системою (ECTS), яка орієнтована на можливість визнання навчальних досягнень студентів, незалежно від місця навчання.

Програма дисципліни структурована на 2 модулі, до складу яких входять блоки змістових модулів:

Модуль 1. Вступний граматико-комунікативний курс української мови.

Змістовий модуль 1. Вступний фонетико-граматичний курс.

Змістовий модуль 2. Комунікативна граматики української мови.

Модуль 2. Професійне мовлення. Медична термінологія.

Змістовий модуль 3. Професійне мовлення. Медична термінологія.

Змістовий модуль 4. Професійне мовлення. Моделювання професійного медичного діалогу «лікар-пацієнт»(обстеження хворого).

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			Рік навчання	Вид контролю	
	Всього	Аудиторних				Семестр
		Лекцій	Практичних з занять	СРС		
Модуль 1	11,5 кредиту ECTS/ 345 год.		120 год.	225год	1 курс	залік
Модуль 2	5 кредитів ECTS/150год.		70 год.	80год.	2 курс	іспит

за семестрами						
Змістовий модуль 1	5,2 кредиту			100		
	ECTS/158		58 год.	год.	I семестр	
	год.					
Змістовий модуль 2.	6,2 кредитів			125		
	ECTS/187		62 год.	год.	II семестр	залік
	год.					
Змістовий модуль 3	2,4кредиту		32 год.	40		
	ECTS/72			год.	III семестр	
	год.					
Змістовий модуль 4	2,6 кредиту			40		
	ECTS/78		38 год.	год.	IV семестр	іспит
	год.					

Предметом вивчення навчальної дисципліни є мовний матеріал, викладений у вигляді фонетичного, морфологічного, синтаксичного мінімумів і словотворення, необхідних для формування професійно орієнтованої комунікативної компетентності у студентів з метою забезпечення їхнього ефективного спілкування в академічному, професійному й соціокультурному середовищі.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Українська мова як іноземна» вивчається протягом 4 семестрів, сприяючи ознайомленню студентів з необхідними знаннями з фундаментальних і професійно орієнтованих дисциплін, а також разом з дисциплінами гуманітарного циклу формує

цілісну систему знань студентів у програмі підготовки майбутнього фахівця-медика.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1.Метою викладання навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» є забезпечення іноземних студентів мовними знаннями, вміннями та навичками у різних видах мовленнєвої діяльності, формування й удосконалення вмінь та навичок з усіх видів мовленнєвої діяльності (читання, письмо, аудіювання та говоріння) науково-навчальної, соціально-культурної та навчально-професійної сфери спілкування, формування цілісної системи знань студентів про мову, збагачення словникового запасу іноземців, розвиток усного й писемного, монологічного та діалогічного професійного мовлення.

1.2.Основними завданнями вивчення дисципліни «Українська мова як іноземна» є:

- формування слухово-вимовних навичок з урахуванням основних особливостей фонетичної системи і артикуляційної бази української мови;
- вивчення основ медичної термінології шляхом опрацювання оригінальних та адаптованих медичних текстів українською мовою;
- формування мінімальних умінь реалізовувати певні типи і види мовленнєвих інтенцій у вербальній формі та відповідно до норм української мови;
- формування навичок комунікації у професійній сфері, моделювання діалогу «лікар-пацієнт»;
- ознайомлення з основними зразками медичної документації та рекомендаціями щодо їх оформлення.

1.3. Компетентності та результати навчання.

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей:**

загальні:

- володіння культурою мислення, бути здатним до аналізу, узагальнення інформації,

володіти культурою усного та писемного мовлення;

– усвідомлення соціальної значущості своєї майбутньої професії, володіння високою мотивацією до виконання професійної діяльності;

спеціальні(предметні):

– володіння вимовними навичками і навичками аудіювання, говоріння, читання та письма у рамках тем, що вивчаються;

– використання отриманих знань у різноманітних ситуаціях іномовного спілкування (вести діалоги у рамках вивчених тем, будувати в усній та письмовій формі монологічні висловлювання з вивчених проблем, читати

навчальні тексти українською мовою, працювати з різними іншомовними джерелами інформації, словниками.

Результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

– основні особливості фонетичної системи і артикуляційної бази української мови;

– основи граматики української мови;

– граматичні конструкції та моделі, що використовуються для характеристики предмета та процесу за різними ознаками (складом, будовою, структурою, функціями, призначенням і т.д.);

– основи медичної термінології;

– стандартні (типові) моделі професійного діалогу «лікар-пацієнт».

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **уміти:**

-читати українською мовою відповідно до орфоепічних норм сучасної української літературної мови;

– писати під диктування слова, словосполучення і речення;

– визначати частини мови і їх граматичні ознаки, правильно поєднувати (узгоджувати) частини мови, будувати прості і складні речення;

– сприймати на слух і переказувати українською мовою початкові відомості із предметів, які вивчаються;

– вживати граматичні конструкції та моделі, що характеризують предмети та процеси за різними ознаками (складом, будовою, структурою, функціями, призначенням і т.д.);

– застосовувати стандартні мовленнєві моделі професійного діалогу «лікар-пацієнт» у навчальній та реальній комунікації.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 16,5 кредити ЄКТС 495 годин.

3. Структура навчальної дисципліни

ТЕМА	Ле кції	Практи чні заняття	СРС	Інд ивід. роб.
<u>Модуль 1. Вступний граMATико-комунікативний курс української мови</u>				
<i>Змістовий модуль 1. Вступний фонетико-граматичний курс.</i>				
Тема 1. Алфавіт української мови. Друковані і писані букви. Голосні та приголосні звуки. Іменник. Рід іменників. Інтонція в простому реченні. Знайомство.		4	6	
Тема 2. Речення з питальними словами		2	6	

Хто? Що? Де? Орфоепія та орфографія української мови. Число іменника.				
Тема 3. Сполучники у словосполученні і простому реченні. Особові займенники. Кличний відмінок. Моя сім'я. Рід діяльності.		4	4	
Тема 4. Присвійні і питальні займенники. Квартира. Дім. Кімната.		4	6	
Тема 5. Прикметник. Рід і число.Продукти харчування.		4	3	
Тема 6. Дієслово. Інфінітив. I дієвідміна. Теперішній час. Мій вихідний день.		4	6	
Тема 7. Дієслово. II дієвідміна. Теперішній час. Наказовий спосіб дієлова. Знахідний відмінок іменника (вираження прямого об'єкта). Погода. Явища погоди.		4	6	
Тема 8. Дієвідмінювання дієслів із суфіксом –ува-, (-юва-). Минулий час дієлова. Купуємо ліки.		2	4	
Тема 9. Дієслово БУТИ. Майбутній час дієлова.		2	3	
Тема 10. Прислівник як частина мови, що характеризує дію. Розряди прислівників за значенням.		2	4	
Тема 11. Іменники та особові займенники у знахідному відмінку однини. Темперамент і професійна діяльність.		2	4	
Тема 12. Прикметники та присвійні займенники у знахідному відмінку однини. Вираження часу (дні тижня). Лікар, суспільство, держава.		2	4	
Тема 13. Дієслово. Недоконаний і доконаний вид дієлова.Значення і вживання дієслів з часткою –ся (-сь). Дім і побут. Оренда житла. Комунальні послуги.		4	6	
Тема 14. Дієслова руху <i>іти, їхати</i> .		4	6	
Тема 15. Дієслова руху <i>ходити, їздити</i> та їх вживання. Види транспорту.		4	6	
Тема 16. Знахідний відмінок напрямку.		2	6	
Тема 17. Іменники у місцевому відмінку однини для позначення місця дії. Вживання		2	6	

прийменників У, В, НА.У магазині, на ринку, у супермаркеті. Вуніверситеті, у деканаті.				
Тема 18. Іменники у місцевому відмінку множини. Мій робочий день.		2	4	
Тема 19. Прикметники і присвійні займенники у місцевому відмінку. Одяг, взуття. У магазині одягу та взуття.		2	4	
Тема 20. Вживання місцевого відмінка для вираження часу (години, місяці). Місяці, пори року.		2	6	
Разом за змістовим модулем 1		58год.	100 год.	
Змістовий модуль 2. Комунікативна граматики української мови.				
Тема 21. Іменник у родовому відмінку однини для вираження приналежності. Київ–столиця України.		2	6	
Тема 22. Іменники та особові займенники у родовому відмінку однини. У стоматолога.		2	6	
Тема 23. Вживання родового відмінка після заперечення. Свята і традиції в Україні.		2	6	
Тема 24. Закінчення іменників чоловічого роду однини у родовому відмінку.		2	6	
Тема 25. Прикметники та присвійні займенники у родовому відмінку однини.		2	6	
Тема 26. Прийменники, після яких вживається родовий відмінок. Біологія–наука про життя. Розділи біології.		2	6	
Тема 27. Дієслова руху. Іменники у родовому відмінку для вираження напрямку руху. Вживання прийменників ДО і ЗВІДКИ.		2	6	
Тема 28. Іменники, прикметники та займенники у родовому відмінку множини. Історія стоматології.		2	6	
Тема 29. Вживання іменників у давальному відмінку для позначення адресата дії. Розділи стоматології.Цікаві факти з історії стоматології.		2	6	
Тема 30. Особові та присвійні займенники у давальному відмінку.		2	6	

Тема 31. Прикметники у давальному відмінку. Стоматологічна поліклініка та стоматологічний кабінет.		2	6	
Тема 32. Давальний відмінок для вираження віку.		2	6	
Тема 33. Іменники, прикметники та присвійні займенники у давальному відмінку множини.		2	6	
Тема 34. Іменники й особові займенники в орудному відмінку однини для вираження засобу пересування та інструмента дії. Моя майбутня професія.		2	6	
Тема 35. Прийменник З (ІЗ, ЗІ) з іменниками в орудному відмінку.		4	5	
Тема 36. Іменники в орудному відмінку множини.		4	5	
Тема 37. Вживання прикметників і присвійних займенників в орудному відмінку множини. Яким я уявляю своє майбутнє?		4	5	
Тема 38. Відмінки української мови, узагальнення знань. Львів у моєму житті.		4	5	
Тема 39. Відмінювання основних груп прикметників.		4	5	
Тема 40. Займенники української мови та їх відмінкові форми. Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького.		4	4	
Тема 41. Дієслово: час, вид. Дієслова руху.		4	4	
Тема 42. Дієслівне керування. Географічні відомості про Україну.		4	4	
Тема 43. Синтаксис. Просте і складне речення. Пряма мова. Суспільно-політичне життя України.		2	4	
		62 год.	125 год.	
Разом за змістовим модулем 2				
МОДУЛЬ 1: 11,5 кредиту ECTS/ 345 год.		120 год.	225 год.	
Підсумковий контроль				Залік
Аудиторна робота – 34,8%, СРС – 65,2%				

Змістовий модуль 3. Професійне мовлення. Медична термінологія.

<p>Тема 41. Стоматологія. Знахідний і місцевий відмінки іменника. Складні слова. Терміни-назви процесів життєдіяльності та функцій людського організму. Загальнонаукова, міжгалузева і вузькоспеціалізована термінологія.</p>		4	4	
<p>Тема 42. Зуби. Знахідний, місцевий, родовий відмінки іменників. Утворення віддієслівних іменників. Характеристика предмета за зовнішніми властивостями та його призначенням. Терміни номінації наук, фахівців у галузі стоматології, медицини.</p>		4	6	
<p>Тема 43. Два набори зубів людини. Місцевий, родовий відмінки іменників та числівників. Кількісна характеристика предмета.</p>		4	4	
<p>Тема 44. Зуби: їх розвиток і будова. Молочні й постійні зуби. Родовий, орудний відмінки. Здоров'я ротової порожнини в різні історичні періоди.</p>		4	4	
<p>Тема 45. Будова зубів. Вживання знахідного, місцевого, орудного, родового відмінків (іменники, прикметники). Вираження просторових відношень. Характеристика предмета за будовою та структурою. Авітаміноз, гіповітаміноз та стан ротової порожнини.</p>		4	4	
<p>Тема 46. Огляд зубів. Вживання знахідного, родового та орудного відмінків. Вираження причинних відносин та відносин мети. Вживання слів ПОТРІБНО, НЕОБХІДНО. Терміни на позначення методів і способів обстеження та лікування. Медико-технічні терміни. Назви стоматологічних інструментів.</p>		2	4	
<p>Тема 47. Перкусія. Місцевий та знахідний відмінок іменників. Віддієслівні іменники. Вказування на місце дії. Терміни найменування стоматологічних захворювань, їх форм перебігу та ознак (симптомів, синдромів). Терміни на позначення причин стоматологічних захворювань.</p>		2	4	
<p>Тема 48. Карієс. Споріднені слова. Прислівники способу дії. Вживання</p>		2	4	

місцевого, знахідного, орудного відмінків. Вираження просторових відносин та вказування на причину дії. Обстеження хворого в терапевтичній стоматології.				
Тема 49. Пульпіт. Ступені порівняння прикметників. Утворення віддієслівних іменників. Характеристика предмета за складом та внутрішніми функціями. Іменники та прикметники у місцевому, родовому та орудному відмінках. Лікувальні трави у стоматології.		2	4	
Тема 50. Медична карта стоматологічного хворого. Кількісні і порядкові числівники та їх вживання. Арабські та римські цифри. Характеристика предмета за зовнішніми ознаками. Орудний відмінок виконавця дії. Вираження послідовності дії.		2	2	
Тема 51. Ознайомлення з медичною картою стоматологічного хворого. Заповнення медичної карти.		2	2	
Разом за змістовим модулем 3		32 год.	40год.	
<i>Змістовий модуль 4. Професійне мовлення. Моделювання професійного медичного діалогу «лікар-пацієнт»(обстеження хворого).</i>				
Тема 52. Ознайомлення з медичною картою стоматологічного хворого. Заповнення медичної карти.		2	2	
Тема 53. Збирання анамнезу. Вираження логічності й послідовності дії. Віддієслівні іменники. Етика лікаря стоматолога.			2	
Тема 54. Історія хвороби. Схематичне відображення предмета (документа). Ступені порівняння прикметників і прислівників. Вроджені вади щелепно-лицевої ділянки.		2	2	
Тема 55. Паспортні дані – частина історії хвороби. Особливості інформативної наповнюваності предмета (з'ясування й фіксація паспортних даних хворого згідно з планом розпитування хворого).		2	2	
Тема 56. Репліки-запитання лікаря для вияснення загальних анкетних даних про			2	

хворого.				
Тема 57. Діалог лікаря з хворим для з'ясування його паспортних даних. Структура діалогу-розпитування. Лексична робота за темою «Сімейний стан».		2	2	
Тема 58. Моделювання діалогу-розпитування з використанням заданих реплік-відповідей.			2	
Тема 59. Заповнення паспортної частини медичної карти з використанням інформації прослуханого діалогу.		2	2	
Тема 60. Скарги хворого - суб'єктивне обстеження хворого. План розпитування хворого. Репліки-запитання плану розпитування хворого. Скарги пацієнта і симптоми захворювань у терапевтичній стоматології.		2	2	
Тема 61. Характеристика болю за локалізацією, тривалістю, змінами його інтенсивності та інтенсивності його ознак. Віддієслівні іменники.		2	2	
Тема 62. Моделювання діалогу лікаря з хворим для з'ясування його скарг (карієс).		2	2	
Тема 63. Анамнез захворювання (пульпіт) – історія теперішнього захворювання. Характеристика болю за локалізацією, тривалістю, змінами його інтенсивності.		2	2	
Тема 64. Запис даних в медичній карті хворого у частині «Анамнез захворювання» з використанням діалогу лікаря з хворим. Скарги пацієнта при травмах і захворюваннях щелепно-лицевої ділянки.		2	2	
Тема 65. Моделювання діалогу «лікар-пацієнт» з використанням запису у медичній карті хворого для з'ясування паспортних даних, скарг хворого та анамнезу захворювання. Скарги пацієнта і симптоми захворювань слизової оболонки порожнини рота.		2	2	
Тема 66. Анамнез життя – історія життя хворого. Схема анамнезу життя хворого. Характеристика процесу за складовими частинами та за послідовністю дій у ньому.		2	2	

Тема 67. Формулювання реплік-запитань лікаря до хворого на основі запису в історії життя хворого та інформації схеми анамнезу хворого.		2	1	
Тема 68. Формулювання реплік-запитань лікаря для з'ясування часу початку захворювання, характеру, часу його виникнення, інтенсивності і тривалості та місця локалізації больового відчуття.		2	1	
Тема 69. Запис в історії життя хворого в медичній карті на основі діалогу лікаря з хворим.			1	
Тема 70. Дійсний стан хворого. Схема визначення дійсного стану хворого. Приклади записів у медичній карті.		2	1	
Тема 71. Оформлення запису у медичній карті згідно з планом за описом симптомів захворювання.		2	1	
Тема 72. Діалог лікаря з хворим з виділенням реплік-запитань лікаря, що відносяться до історії теперішнього захворювання й історії життя хворого. Оформлення запису у медичній карті про історію теперішнього захворювання й історії життя хворого.		2	1	
Тема 73. Попередній діагноз. Приблизна схема обґрунтування діагнозу.		2	1	
Тема 74. Оформлення запису у медичній карті хворого на основі діалогу лікаря з хворим, починаючи запис із назви відповідної частини професійного діалогу.			1	
Тема 75. Моделювання діалогу «лікар-пацієнт» на основі запису лікаря у медичній карті хворого. Імплантація у стоматології.		2	1	
Тема 76. Визначення характеру захворювання та постановка можливого діагнозу на основі діалогу «лікар-пацієнт».			1	
Разом за змістовим модулем 4		38 год.	40 год.	
МОДУЛЬ 2: 5 кредитів ECTS /150год.		70	80	
Підсумковий контроль				Іспит
Аудиторна робота – 46,7 %, СРС – 53,3 %				

4. Тематичний план лекцій (лекції не передбачені)**5. Тематичний план практичних занять**

№	ТЕМА	К-ть годин
з. п.	<i>Змістовий модуль 1. Вступний фонетико-граматичний курс</i>	
Пр.зан.1.	Алфавіт української мови. Друковані і писані букви. Голосні та приголосні звуки. Іменник. Рід іменників. Інтонація в простому реченні. Знайомство. Слова етикету. Люди і речі навколо нас.	2
Пр.зан.2	Особові займенники. Речення з питальними словами Хто? Що? Де? Орфоепія та орфографія української мови. Шиплячі приголосні. Число іменника. Частина тіла.	2
Пр.зан.3	Подвійна вимова звуків. Сполучники у словосполученні і простому реченні. Особові займенники. Кличний відмінок. Моя сім'я. Рід діяльності.	2
Пр.зан.4	Присвійні і питальні займенники. Квартира. Дім.	2
Пр.зан.5	Присвійні і питальні займенники. Моя кімната. Моя аудиторія.	2
Пр.зан.6	Прикметник. Рід і число. Продукти харчування. Розміри. Кольори.	2
Пр.зан.7	Прикметник. Рід і число. Риси характеру. Мій друг. Моя група.	2
Пр.зан.8	Дієслово. Інфінітив. I дієвідміна. Теперішній час. Моє місто.	2
Пр.зан.9	Дієслово. Інфінітив. I дієвідміна. Теперішній час. Моя Батьківщина.	2
Пр.зан.10	Дієслово. II дієвідміна. Теперішній час. Наказовий спосіб дієслова. Знахідний відмінок іменника (вираження прямого об'єкта). Дні тижня. Мій робочий тиждень.	2
Пр.зан.11	Дієслово. II дієвідміна. Теперішній час. Наказовий спосіб дієслова. Знахідний відмінок іменника (вираження прямого об'єкта). Погода. Явища природи.	2
Пр.зан.12	Дієвідмінювання дієслів із суфіксом –ува-, (-юва-). Минулий час дієслова. Купуємо ліки.	2
Пр.зан.13	Дієслово БУТИ. Майбутній час дієслова. Мій вихідний день.	2
Пр.зан.14	Прислівник як частина мови, що характеризує дію. Розряди прислівників за значенням. Пори року.	2
Пр.зан.15	Іменники та особові займенники у знахідному відмінку однини. Темперамент і професійна діяльність.	2
Пр.зан.16	Прикметники та присвійні займенники у знахідному відмінку однини. Лікар, суспільство, держава.	2
Пр.зан.17	Дієслово. Недоконаний і доконаний вид дієслова. Значення і вживання дієслів із часткою –ся (-сь). Дім і побут. Оренда житла. Комунальні послуги.	2
Пр.зан.18	Дієслова руху <i>іти, їхати</i> . Види транспорту.	2

Пр.зан.19	Дієслова руху <i>іти, їхати</i> .	2
Пр.зан.20	Дієслова руху <i>ходити, їздити</i> та їх вживання. В аеропорту. На вокзалі.	2
Пр.зан.21	Дієслова руху <i>ходити, їздити</i> та їх вживання. Відпочинок.	2
Пр.зан.22	Знахідний відмінок напрямку. Подорож.	2
Пр.зан.23	Знахідний відмінок напрямку.	2
Пр.зан.24	Іменники у місцевому відмінку однини для позначення місця дії. Вживання прийменників У, В, НА. У місті.	2
Пр.зан.25	Іменники у місцевому відмінку однини для позначення місця дії. Вживання прийменників У, В, НА. У магазині, на ринку, у супермаркеті.	2
Пр.зан.26	Іменники у місцевому відмінку множини. В університеті.	2
Пр.зан.27	Прикметники і присвійні займенники у місцевому відмінку. Одяг, взуття. У магазині одягу та взуття.	2
Пр.зан.28	Вживання місцевого відмінка для вираження часу: години, дні, місяці, роки. Тиждень.	2
Пр.зан.29	Вживання місцевого відмінка для вираження часу. Назви місяців.	2
	РАЗОМ	58
№ з. п.	ТЕМА	К-ть годин
	Змістовий модуль 2.	
	Комунікативна граматики української мови.	
Пр.зан.1	Іменник у родовому відмінку для вираження належності. Київ – столиця України.	2
Пр.зан.2	Іменники та особові займенники у родовому відмінку. У стоматолога.	2
Пр.зан.3	Вживання родового відмінку після заперечення. Свята і традиції в Україні.	2
Пр.зан.4	Вираження відстані й напрямку руху у родовому і знахідному відмінках. Подорож.	2
Пр.зан.5	Закінчення іменників чоловічого роду однини у родовому відмінку.	2
Пр.зан.6	Прикметники та присвійні займенники у родовому відмінку однини.	2
Пр.зан.7	Числівники у родовому відмінку. Питання «скільки?»	2
Пр.зан.8	Прийменники, після яких вживається родовий відмінок. Біологія – наука про життя. Розділи біології.	2
Пр.зан.9	Прийменники, після яких вживається родовий відмінок. Біологія – наука про життя. Розділи біології.	2

Пр.зан.10	Дієслова руху. Іменники у родовому відмінку для вираження напрямку руху. Вживання прийменників КУДИ - ЗВІДКИ	2
Пр.зан.11	Дієслова руху. Іменники у родовому відмінку для вираження напрямку руху. Вживання прийменників КУДИ - ЗВІДКИ	2
Пр.зан.12	Іменники, прикметники та займенники у родовому відмінку множини. Історія стоматології.	2
Пр.зан.13	Вживання іменників у давальному відмінку для позначення адресата дії. Розділи стоматології. Цікаві факти з історії стоматології.	2
Пр.зан.14	Вживання давального відмінка для вираження почуттів і відчуттів.	2
Пр.зан.15	Особові та присвійні займенники у давальному відмінку.	2
Пр.зан.16	Прикметники у давальному відмінку. Стоматологічна поліклініка та стоматологічний кабінет.	2
Пр.зан.17	Давальний відмінок для вираження віку. Візити. Гості. Подарунки.	2
Пр.зан.18	Іменники, прикметники та присвійні займенники у давальному відмінку множини.	2
Пр.зан.19	Іменники й особові займенники в орудному відмінку однини для вираження засобу пересування та інструмента дії. Моя майбутня професія.	2
Пр.зан.20	Прийменник З (ІЗ, ЗІ) з іменниками в орудному відмінку.	2
Пр.зан.21	Іменники в орудному відмінку множини.	2
Пр.зан.22	Вживання прикметників і присвійних займенників в орудному відмінку множини. Яким я уявляю своє майбутнє?	2
Пр.зан.23	Вживання прикметників і присвійних займенників в орудному відмінку множини. Дозвілля. Хобі.	2
Пр.зан.24	Відмінки української мови, узагальнення знань. Львів у моєму житті.	2
Пр.зан.25	Відмінки української мови, узагальнення знань. Моє рідне місто.	2
Пр.зан.26	Відмінювання основних груп прикметників.	2
Пр.зан.27	Займенники української мови та їх відмінкові форми. Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького.	2
Пр.зан.28	Дієслово: час, вид. Дієслова руху. Традиції моєї країни.	2
Пр.зан.29	Дієслово: час, вид. Дієслова руху. Подорожуємо.	2
Пр.зан.30	Дієслівне керування. Географічні відомості про Україну. Містами України.	2
Пр.зан.31	Синтаксис. Просте і складне речення. Пряма мова. Суспільно-політичне життя України.	2
	РАЗОМ	62

№з. п.	ТЕМА	К-ть годин
Змістовий модуль 3. Професійне мовлення.		
Медична термінологія.		
Пр.зан.1	Стоматологія. Знахідний і місцевий відмінки іменника. Складні слова. Терміни-назви процесів життєдіяльності та функцій людського організму. Загальнонаукова, міжгалузева і вузькоспеціалізована термінологія.	2
Пр.зан.2	Зуби. Знахідний, місцевий, родовий відмінки іменників. Утворення віддієслівних іменників. Характеристика предмета за зовнішніми властивостями та його призначенням. Терміни номінації наук, фахівців у галузі стоматології, медицини.	2
Пр.зан.3	Два набори зубів людини. Місцевий, родовий відмінки іменників та числівників. Кількісна характеристика предмета.	2
Пр.зан.4	Зуби: їх розвиток і будова. Молочні й постійні зуби. Родовий, орудний відмінки. Вираження часових відносин Здоров'я ротової порожнини в різні історичні періоди.	2
Пр.зан.5	Будова зубів. Вживання знахідного, місцевого, орудного, родового відмінків (іменники, прикметники). Вираження просторових відношень. Характеристика предмета за будовою та структурою. Авітаміноз, гіповітаміноз та стан ротової порожнини.	2
Пр.зан.6	Огляд зубів. Вживання знахідного, родового та орудного відмінків. Вираження причинних відносин та відносин мети. Вживання слів ПОТРІБНО, НЕОБХІДНО. Терміни на позначення методів і способів обстеження та лікування. Медико-технічні терміни. Назви стоматологічних інструментів.	2
Пр.зан.7	Огляд зубів. Вживання знахідного, родового та орудного відмінків. Вираження причинних відносин та відносин мети. Вживання слів ПОТРІБНО, НЕОБХІДНО. Терміни на позначення методів і способів обстеження та лікування. Медико-технічні терміни. Назви стоматологічних інструментів.	2
Пр.зан.8	Перкусія. Місцевий та знахідний відмінок іменників. Віддієслівні іменники. Вказування на місце дії. Терміни найменування стоматологічних захворювань, їх форм перебігу та ознак (симптомів, синдромів). Терміни на позначення причин стоматологічних захворювань.	2
Пр.зан.9	Перкусія. Місцевий та знахідний відмінок іменників. Віддієслівні іменники. Вказування на місце дії. Терміни найменування стоматологічних захворювань, їх форм перебігу та ознак (симптомів, синдромів). Терміни на позначення причин стоматологічних захворювань.	2
Пр.зан.10	Карієс. Споріднені слова. Прислівники способу дії. Вживання місцевого, знахідного, орудного відмінків. Вираження просторових відносин та вказування на причину дії. Обстеження хворого в терапевтичній стоматології.	2
Пр.зан.11	Карієс. Споріднені слова. Прислівники способу дії. Вживання місцевого, знахідного, орудного відмінків. Вираження просторових відносин та вказування на причину дії. Обстеження хворого в терапевтичній стоматології.	2

Пр.зан.12	Пульпіт. Ступені порівняння прикметників. Утворення віддієслівних іменників. Характеристика предмета за складом та внутрішніми функціями. Іменники та прикметники у місцевому, родовому та орудному відмінках. Лікувальні трави у стоматології.	2
Пр.зан.13	Пульпіт. Ступені порівняння прикметників. Утворення віддієслівних іменників. Характеристика предмета за складом та внутрішніми функціями. Іменники та прикметники у місцевому, родовому та орудному відмінках. Лікувальні трави у стоматології.	2
Пр.зан.14	Медична карта стоматологічного хворого. Кількісні і порядкові числівники та їх вживання. Арабські та римські цифри. Характеристика предмета за зовнішніми ознаками. Орудний відмінок виконавця дії. Вираження послідовності дії.	2
Пр.зан.15	Медична карта стоматологічного хворого. Кількісні і порядкові числівники та їх вживання. Арабські та римські цифри. Характеристика предмета за зовнішніми ознаками. Орудний відмінок виконавця дії. Вираження послідовності дії.	2
Пр.зан.16	Ознайомлення з медичною картою стоматологічного хворого. Заповнення медичної карти.	2
	РАЗОМ	32
№	ТЕМА	К-ть
з. п.		годин
	<i>Змістовий модуль 4. Професійне мовлення. Моделювання професійного медичного діалогу «лікар-пацієнт»(обстеження хворого)</i>	
Пр.зан.1	Ознайомлення з медичною картою стоматологічного хворого. Заповнення медичної карти.	2
Пр.зан.2	Збирання анамнезу. Вираження логічності й послідовності дії. Віддієслівні іменники. Етика лікаря-стоматолога.	2
Пр.зан.3	Історія хвороби. Схематичне відображення предмета (документа). Ступені порівняння прикметників і прислівників. Вроджені вади щелепно-лицевої ділянки.	2
Пр.зан.4	Паспортні дані – частина історії хвороби. Особливості інформативної наповнюваності предмета (з'ясування й фіксація паспортних даних хворого згідно з планом розпитування хворого). Репліки-запитання лікаря для виявлення загальних анкетних даних про хворого.	2
Пр.зан.5	Діалог лікаря з хворим для з'ясування його паспортних даних. Структура діалогу-розпитування. Лексична робота за темою «Сімейний стан». Моделювання діалогу-розпитування з використанням заданих реплік-відповідей.	2
Пр.зан.6	Заповнення паспортної частини медичної карти з використанням інформації прослуханого діалогу.	2
Пр.зан.7	Скарги хворого - суб'єктивне обстеження хворого. План розпитування хворого. Репліки-запитання плану розпитування хворого. Скарги пацієнта і симптоми захворювань у терапевтичній стоматології.	2

Пр.зан.8	Характеристика болю за локалізацією, тривалістю, змінами його інтенсивності та інтенсивності його ознак. Віддієслівні іменники.	2
Пр.зан.9	Моделювання діалогу лікаря з хворим для з'ясування його скарг (карієс).	2
Пр.зан.10	Анамнез захворювання– історія теперішнього захворювання. Пульпіт. Характеристика болю за локалізацією, тривалістю, змінами його інтенсивності.	2
Пр.зан.11	Запис даних у медичній карті хворого у частині «Анамнез захворювання» з використанням діалогу лікаря з хворим. Скарги пацієнта при травмах і захворюваннях щелепно-лицевої ділянки.	2
Пр.зан.12	Моделювання діалогу «лікар-пацієнт» з використанням запису у медичній карті хворого для з'ясування паспортних даних, скарг хворого та анамнезу захворювання. Скарги пацієнта і симптоми захворювань слизової оболонки порожнини рота.	2
Пр.зан.13	Анамнез життя – історія життя хворого. Схема анамнезу життя хворого. Характеристика процесу за складовими частинами та за послідовністю дій у ньому.	2
Пр.зан.14	Формулювання реплік-запитань лікаря до хворого на основі запису в історії життя хворого та інформації схеми анамнезу хворого. З'ясування часу початку захворювання, характеру, часу його виникнення, інтенсивності і тривалості та місця локалізації больового відчуття.	2
Пр.зан.15	Запис в історії життя хворого в медичній карті на основі діалогу лікаря з хворим. Дійсний стан хворого. Схема визначення дійсного стану хворого. Приклади записів у медичній карті.	2
Пр.зан.16	Оформлення запису у медичній карті хворого згідно з планом за описом симптомів захворювання на основі діалогу лікаря з хворим, починаючи запис із назви відповідної частини професійного діалогу.	2
Пр.зан.17	Діалог лікаря з хворим з виділенням реплік-запитань лікаря, що відносяться до історії теперішнього захворювання й історії життя хворого. Оформлення запису у медичній карті про історію теперішнього захворювання й історії життя хворого.	2
Пр.зан.18	Попередній діагноз. Приблизна схема обґрунтування діагнозу.	2
Пр.зан.19	Моделювання діалогу «лікар-пацієнт» на основі запису лікаря у медичній карті хворого. Імплантація у стоматології. Визначення характеру захворювання та постановка можливого діагнозу на основі діалогу «лікар-пацієнт».	2
РАЗОМ		38

6. Тематичний план самостійної роботи студентів

№ з.п.	ТЕМА	Кількість	Вид контролю
		Годин	
<i>Змістовий модуль 1. Вступний фонетико-граматичний курс.</i>			
1.	Звідки ти? Країни й національності.	4	Поточний

2.	Світ навколо нас.	4	контроль на практичних заняттях	
3.	Мій друг (знайомий, член сім'ї).	4		
4.	Родинне дерево.	4		
5.	Клімат в Україні.	8		
6.	Погода в моїй рідній країні.	8		
7.	Мої обов'язки.	3		
18	Праця і відпочинок.	4		
19	Овочі і фрукти. Смакові властивості. Я вмію готувати!. Моя улюблена страва.	20		
20	У ресторані, барі, піцерії.	8		
21	На пошті. У банку. У пункті обміну валют.	10		
22	У книгарні. Купуємо канцелярське приладдя.	10		
23	У громадському транспорті . У таксі.	10		
24	У дорозі. У крамниці сувенірів.	3		підготовка діалогів
РАЗОМ		100		
<i>Змістовий модуль 2. Комунікативна граматики української мови.</i>				
1.	Меблі й побутова техніка.	6	Поточний контроль на практичних заняттях	
2.	Хатня робота. Побутові проблеми. Ремонт.	6		
3.	Мої плани на майбутнє.	6		
4.	Сучасні професії.	6		
5.	Визначні пам'ятки. З історії України. Давня історія. Населення. Національності. Етнічні регіони.	6		
6.	Мандруємо містами України.	6		
7.	Державні свята України.	6		
8.	Конструювання діалогу на тему «У поліклініці.»	6		
9.	Види ліків.	6		
10	Етапи розвитку біології.	6		

11	Анатомія як наука.	6	
12	Вплив діяльності людини на здоров'я планети.	6	
13	Екологічні проблеми моєї рідної країни.	6	
14	Зовнішній вигляд людини, характер, темперамент.	7	
15	Лікар у сучасному світі.	8	
16	Поняття здоров'я у моєму розумінні	8	
17	Розуміння щастя для людини XXI століття	8	
18	Щоденна праця людини для збереження здоров'я	8	
19	Важливість професії лікаря і труднощі у його професійній діяльності	8	
РАЗОМ		125	

Змістовий модуль 3. Професійне мовлення. Медична термінологія.

1.	Терміни на позначення методів і способів обстеження та лікування.	4	Поточний контроль на практичних заняттях
2.	Терапевтичні та хірургічні стоматологічні інструменти.	4	
3.	Основні фармацевтичні терміни.	4	
4.	Терміни на позначення причин стоматологічних захворювань.	4	
5.	Терміни-найменування стоматологічних захворювань, їх форм перебігу та ознак (симптомів, синдромів).	4	
6.	Терміни-назви процесів та морфологічних структур, притаманних організму людини.	4	
7.	Загальнонаукові терміни, що використовуються у стоматології і медицині.	4	

8.	Ризики відвідування стоматологічного кабінету.	2	
9.	Терапевтична і хірургічна стоматологія.	2	
10	Розвиток стоматології в Стародавньому Єгипті, Стародавньому Китаї й Стародавній Індії	2	
11	Стоматологія в часи Стародавньої Греції та Риму.	2	План-конспект
12	Книги рекордів Гіннеса і стоматологія.	2	Усна передача змісту прочитаного з опорою на записи
13	На прийомі у стоматолога.	2	Підготовка діалогу
	РАЗОМ	40	

Змістовий модуль 4. Професійне мовлення. Моделювання професійного медичного діалогу «лікар-пацієнт»(обстеження хворого).

1.	Історія хвороби. Розпитування стоматологічного хворого	4	Поточний контроль на практичних заняттях
2.	Методи обстеження у дитячій стоматології.	4	
3.	Персонал стоматологічної поліклініки.	4	
4.	Естетична стоматологія.	4	Усна передача змісту
5.	Розвиток стоматології у моїй країні.	4	прочитаних текстів з опорою на записи
6.	Роль харчування у профілактиці карієсу.	4	
7.	Раціональне харчування- здорові зуби.	4	
8.	Етика у стоматології.	4	
9.	Спілкування з дітьми у стоматологічному кабінеті.	4	
10	Профілактика стоматологічних захворювань.	2	Реферат
11	Шкідливі звички і їх вплив на зуби.	2	Доповідь
	РАЗОМ	40	
	РАЗОМ СРС з дисципліни	305	

7. Індивідуальні завдання (Не передбачені)

Методи навчання

На **практичних заняттях** використовуються такі методики і технології: пояснення викладача, прослуховування магнітофонного запису діалогів українською мовою, робота з електронними словниками при двосторонньому перекладі текстів, рольові ігри.

Самостійна робота включає: підготовку до тестів, контрольних робіт, виконання домашніх завдань, підготовку та оформлення рефератів, переклади текстів, заучування напам'ять навчального матеріалу, Інтернет, лінгвістичні комп'ютерні програми.

Методи контролю

Контрольні заходи включають **поточний і підсумковий семестровий контроль**

1. Поточний контроль

Проводиться на кожному занятті. Оцінюється рівень розуміння студентом граматичного матеріалу, вміння формулювати запитання по темі та давати на нього відповідь, якість підготовки домашнього завдання.

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має отримати оцінку з кожної теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали.

Для дисциплін формою підсумкового контролю яких є залік:

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 120 балів.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$? = (СА \times 200) : 5$$

Для дисциплін формою підсумкового контролю яких є екзамен:

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить 120 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить 72 бали.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$? = (СА \times 120) : 5$$

Самостійна робота студентів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому контролі.

2. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні та на окремих його завершених етапах за національною шкалою та шкалою ECTS. Підсумковий контроль включає семестровий контроль.

Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену або заліку (диференційованого заліку) в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни і в терміни, встановлені робочим навчальним планом,

індивідуальним навчальним планом студента.

Семестровий залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з певної дисципліни виключно на підставі результатів виконання ним усіх видів навчальних робіт, передбачених робочою навчальною програмою. Семестровий залік (I-й, II- й та III- й семестри) виставляється за результатами поточного контролю.

Семестровий іспит – це форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр, що проводиться як контрольний захід. Студент вважається допущеним до семестрового екзамену з навчальної дисципліни, якщо він відвідав усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття, виконав усі види робіт, передбачені робочою програмою цієї навчальної дисципліни та при її вивченні впродовж семестру набрав кількість балів, не меншу за мінімальну (72 бали).

Семестровий екзамен проводиться у письмовій формі у період екзаменаційної сесії, відповідно до розкладу. Форма проведення екзамену є стандартизованою і включає контроль теоретичної та практичної підготовки. Іспит з української мови проводиться наприкінці терміну навчання (IV-й семестр). Екзаменаційна робота передбачає оцінювання знань граматичного матеріалу та усного мовлення, яке складається з виконання граматичного завдання, монологічного висловлювання за заданою темою, моделювання ситуативного діалогу (2-ий рік навчання), читання та письмового перекладу мікротексту з наукового стилю мовлення. Повне оволодіння студентом вивченого матеріалу здійснюється за допомогою додаткових запитань.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при складанні екзамену становить 80.

Мінімальна кількість балів при складанні екзамену - не менше 50.

3. Критерії оцінювання знань

Оцінка знань студента проводиться за п'ятибальною національною шкалою:

5 - оцінка «**відмінно**» ставиться, коли студент дає абсолютно вірну відповідь, без значущих помилок мовленнєвого характеру.

4 - оцінка «**добре**» ставиться, коли студент дає вірну відповідь, але мають місце помилки мовленнєвого характеру, тему розкрито не повною мірою або не чітко.

3 - оцінка «**задовільно**» ставиться, якщо тему розкрито не повною мірою, порушено зв'язок, логічність переказу, мають місце комунікативно значущі помилки.

2 - оцінка «**незадовільно**» ставиться, коли тему не розкрито, студент не може виконати завдання або відповісти на запитання.

4. Визначення кількості балів, яку студент набрав з дисципліни

Оцінка з дисципліни, яка завершується екзаменом визначається, як сума балів за поточну навчальну діяльність (не менше 72) та балів за екзамен (не менше 50).

Оцінка з дисциплін, формою підсумкового контролю яких є залік базується на результатах поточної навчальної діяльності та виражається за двобальною шкалою «зараховано» або «не зараховано». Для зарахування студент має отримати за поточну навчальну діяльність бал не менше 60% від максимальної суми балів з дисципліни (120 балів).

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен	

набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

10. Рекомендована література

1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)

1. Джура М. З. Вивчаймо українську мову! – Львів, 2007.
2. Людина (будова тіла, органи та його системи). Методичні розробки з української мови для іноземних студентів II курсу медичного факультету англomовного відділення. Укладач: Чикайло І.В.–Львів, 2004.
3. Українська граматики: крок за кроком. Укладач: Чикайло І.В.–Львів, 2010.
4. Українська мова для стоматологів. Методичні розробки з української мови для іноземних студентів II курсу стоматологічного факультету англomовного відділення. Укладач: Чикайло І.В. – Львів, 2006.
- . Фахове мовлення стоматолога. Частина 1. (Лексико-термінологічний рівень). Методичні розробки для студентів II-го курсу стоматологічного факультету англomовного відділення. Укладач: Чикайло І.В. – Львів, 2016.

2. Додаткові джерела

(довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)

1. Вальченко І. В. Ласкаво просимо! : навч. посібник з української мови для іноземних студентів : у 2-х ч. / І. В. Вальченко, Я. М. Прилуцька; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2011.
2. Вивчаємо українську граматику. Частина I (місцевий, знахідний і давальний відмінки). Укладачі: Іванців О.С., Чикайло І.В.– Львів, 2011.
3. Макарова Г.І., Паламар Л.П., Присяжнюк Н.К. Вивчайте українську мову. – Київ, 2001.
4. Методичні розробки “100 вправ з граматики української мови” (вступний курс для студентів англomовного та підготовчого відділень). Укладачі: Іванців О.С., Ярова К.Б.- Львів, 2200.